

Orasele Europei

Holingher Mihai Daniel Noris

Sc. Gen. Alexandru Stefulescu

VII-a A

Tg-Jiu

Cuprins:

Roma	pag. 3
Atena.....	pag. 6
Bucuresti.....	pag. 10
Sighisoara.....	pag. 13

ROMA

Roma, " Cetatea eterna ", fascineaza pe orice turist prin varietatea sa de monumente si locuri celebre, prin locuitorii sai binevoitori, de o ospitalitate si politete ce cuceresc pâna si pe cel mai capricios calator.

Dupa spusa legendei, Roma este cetatea întemeiata de catre Romulus si Remus în anul 753 înaintea erei noastre si devenita pentru prima oara capitala la cumpana dintre veacurile al VI-lea si al V-lea înaintea erei noastre.

Cetatea contemporana a ramas aidoma cu cea antica. Respectul pentru monumente si pentru propria istorie i-a convins pe edilii capitalei sa pastreze edificiile vechi asa cum au fost.

Totusi, au aparut numeroase constructii si opere de arta si în zilele noastre, care se îmbina armonios cu cele vechi si sporesc frumusetea orasului.

Numeroasele opere de arhitectura, de sculptura, de pictura, palate si bazilici, statui si vestigii din mai toate timpurile, sunt cunoscute si renumite în întreaga lume. Dintre acestea amintim: Templul Vestei, Templul Fortunei, Panteonul, Forul si Columna lui Traian, Muzeul Vaticanului .

Roma este strabatuta de Tibru, de-a lungul caruia se pot admira frumoase poduri strajuite de statui din marmura alba.

Tot în capitala Italiei își are resedinta Papa si aici au loc

numeroase manifestari cleriche.

FORUMUL ROMAN

- Biserica Constantina- are 3 arce
- Templul zeitei Vesta (focului) in forma circulara; are 6 vestale ce faceau cu randul la intretinerea jocului sacru. Cele ce lasau focul sa se stinga erau biciuite de preot – pedeapsa. (Fetele numite vestale aveau locuri de onoare in arena, la teatre si in oras. Castitatea lor era cerinta primordiala. Aceasta era des incalcata- imparatul

Augustus le alegea prin tragere la sorti iar Domitian a instaurat o pedeapsa- ingroparea de vii a celor nesupuse si omorarea cu pietre a iubitorilor lor.)

- Templul lui Castor si Polux- pastrate 3 colonne
- Biserica Julia- se tineau procese (cate 4 deodata); are o acustica deosebita si pardoseli cioplite in piatra
- Curia- cea mai bine

pastrata cladire din Forum- pentru Senat.

- Rastra- oratorul Cicero se adresa maselor iar dupa moartea sa, in timpul lui Octavian, mainile si capul au fost expuse aici
- Templul lui Saturn- la capatul Viei Sacre- apar 8 coloane ionice- sarbatoarea zeilor numita Saturnalia: marea si cea mai vesela sarbatoare din calendarul roman, cand se ofereau daruri, uitandu-se deosebirile dintre stapan si sclav. A fost sarbatoarea transformata de crestini in Craciun.

- Carcera Mamertinica- inchisoare- placa pe perete care aminteste modul in care au murit cei mai faimosi prizonieri romani (spanzuratoare, infometare, torturare, decapitare)

- Carcera a fost locul unde Sf. Petru i-a convertit pe cei care il pazeau. Miraculos, o fantana a izvorat din pamant astfel putand sa ii boteze pe noii crestini.

COLINA CAPITOLIULUI

- se afla Templul lui Jupiter Capitolius - 509 i. H.
- este locul unde italienii au platit tributul lor pentru unificarea Italiei dupa 1400 ani

de la separare

- Monumentul lui Victor Emmanuel- 1911- dedicat primului rege al Italiei- stil neoclasic lipsit de rafinament (poreclit si dispretuit „masina de scris” sau „tort de nunta”)
- Michelangelo a ridicat elegantul Campidoglio readucand Capitoliul la statutul de cel mai important centru arhitectural al orasului
- Biserica medievala Santa Maria din Araceli- se urca 124 trepte
- Scarile repale flancate in varf de statuile monumentale Castor si Polux
- In centrul actualei Rome- Piazza Venezia- la baza monumentului lui Vittoriana -palat- a fost cartierul general al lui Mussolini- tinea discursuri de la balconul palatului- actual gazduieste colectii de picturi, sculpturi, tapiserii.
- Mussolini a daramat vestigiile istorice
- Forumul lui Traian- columna
- Colosseumul- construit 79 d.H. cand imparatul Vespasian a secat lacul Casei de Aur a lui Nero.

ARHITECTURA

- Biserica San Clemente- sec XII- pe trei nivele (construita pe o cladire de locuinte din secolul I, peste care s-a construit o biserică in sec. IV)
- Piazza di San Giovanni in Laterana- are cele mai importante cladiri ale crestinatatii
- Obeliscul- cel mai inalt si mai vechi din Roma
- Biserica San Giovanni din Laterana- fondata de Constantin cel Mare
- Scala Santa- se urca de evlaviosi pe genunchi (pe scari ar fi coborat Iisus dupa ce a fost condamnat de Pilat din Pont fiind recuperat de Sf. Elena, mama lui Constantin din Ierusalim.)
- Ghetoul- in vestul Colinei Capitoliului, langa ruinele de la Teatro di Marcello.
- portile ghetoului erau inchise de la apusul soarelui pana la rasarit
- adapostea comunitatea evreiasca- evreii erau nevoiti sa poarte o caciula galbena iar femeile un batic galben, fiind interzise indeletnicirile
- au sinagoga pe malul Tibrului- o placa aminteste ca in urma cu 50 ani- 2000 de evrei din Roma au fost deportati intr-un lagar de concentrare.
- in sud- Piazza Bocca della Verita- leaga doua temple romane- o fantana arteziana in stil baroc. In porticul bisericii de rit bizantin se afla o lespede de marmura care seamana cu o fata umana care este considerata unul din cele mai vechi detectoare de minciuni din lume- legenda- daca un martor mincinos isi introduce mana in gaura din lespede, ii este retezata (originea lespedei- a acoperit un canal de scurgere)
- Circa Massima- intre valea dintre colinele Palatinului si Aventin- 250.000 lacuri- era plin de vanzatori ambulanti, ghicitoare, prostituate
- Terme di Caracalla- 3 bazine- fierbinte, caldut, rece
- au sali de gimnastica, biblioteca, sali de lectura

- au reprezentat un triumf al spiritului public roman
- sunt folosite vara drept teatre de opereta
- Biserica Gesie- 1568- apartine ordinului iezuitilor adepti contrareformei
- stil baroc- imbina arhitectura cu pictura si sculptura pentru a crea o punte de legatura intre aceasta lume si cea de dincolo
- Piazza Colonna- are Coloana di Marco Aurelio (18-93 d. H.). Sixtus V a asezat in varful columnei o statuie a Sf. Pavel iar in varful Columnei lui Traian statuia Sf. Petru
- Poarta Romei- Poarta del Popolo- E- pajiste unde se banuia ca bantuie fantoma lui Nero- pe mormant a crescut un nuc invadat de ciori (demoni)
- Treptele Spaniole- o lume pestrita
- Piazza Barberini- cu fantana del Tritone a familiei Barberini- un marinar robust ce sufla cu putere intr-o cochilie de scoica din care tasneste un gheizer de apa
- astazi gazduieste Galeria nationala de Arte Antice

ATENA

Atena, oras în sud-estul Greciei, capitala si cel mai mare oras al tarii. Este situata colina Attic si este înconjurata cu munti din trei parti, cei mai mult importanti sunt muntii Párnis, Pendéli, si Hymettos (Imittós). Doi curenti, râul Kifisós în vest si râul Ilisós

pe

în

est, trec prin oras. Atena cu portul ei, Pireu(Pireás), care este situat la 8 km de sud-vestul Golfului de Saronikós (un intrând în Marea Egeana), formeaza o regiune metropolitana. Atena domina viata economica, culturala, si politica din Grecia. În 1996 populatia din orasul cu suprafata cea mai mare a fost de 3 100 000.

II Orasul CONTEMPORAN

O mare portiune din activitatea greceasca industrială este concentrata în Atena. Exista fabrici de textile, bauturi alcoolice, sapun, faina, chimice, produse de hârtie, piele, si ceramica. Turismul este de

asemenea important pentru economie.

În centrul orasului modern este Constitution Square, în apropiere este clădirea Parlamentului și câteva muzee. Printre instituțiile orasului de educație înaltă sunt și Universitatea Națională Capodistrian din Atena (1837), Universitatea Națională de Tehnică din Atena (1836), și școlile de artă, afaceri, și agricultură. Atena are

numeroase muzee printre care enumerăm: Muzeul Național de Arheologie, Muzeul Bizantin, Muzeul Acropolis, și Muzeul Benaki, cu colecțiile lor remarcabile.

Deasupra Atenei pe colina Acropole veghează ruinele civilizației antice grecești. Cel mai mare templu Parthenonul, a fost construit în onoarea zeiței patroane a orasului, Atena, în secolul V î.e.n.. În ciuda deteriorărilor provocate de intemperiiile naturii și a distrugerilor umane, templul a rezistat în timp până în zilele noastre. Deși este opera unui simpozion artistic și deși nu știm care este contribuția concretă ale mâinilor lui Fidias, Parthenonul este mai mult decât o realitate arhitectonică, este o realizare de un ordin care depășește speciile artei și care totuși persistă să se identifice cu zestrea spirituală pe care nu putem să i-o atribuim decât lui Fidias. Parthenonul este ideea unei forme care se numește Fidias. Planul templului grec se definește după felul în care coloanele sunt dispuse față de o încăpere centrală în care se afla imaginea de cult. Parthenonul reprezintă tipul cel mai echilibrat al evoluției

templelor. Numara opt coloane pe fatada, rândul de coloane dorice care încadrează templul margineste o incinta cu friza ionica, constructia fiind un exemplu în privinta coeziunii acestor doua moduri de a exprima unitatea.

Ionicul are coloana mai verticalizata, capitelul mai bogat arcuit si profilurile mai jucate. Distinctia însa se exprima mai clar prin felul în care ionicul umplea registrul frizei cu o panda continua de sculpturi fata de banda dorica. Asa ca Parthenonul se înfatisea în afara cu metopele sculptate, iar pe dinauntru cu friza continua a reliefului Ionic, care înconjoara încaperea în care se afla statuia Atenei Parthenos. Pe reliefurile statuii, apare lupta zeilor cu gigantii, lupta laptilor cu centaurii si lupta atenienilor cu amazoanele. Friza Parthenonului înfatiseaza procesiunea întregii cetati, a tuturor vârstelor si oamenilor cetatii care participa fara distinctii de rang la sacra solemnitate. Friza descrie doua cortegii care se întâlnesc ambele pe latura de rasarit acolo unde troneaza zeii. Pe latura de apus calaretii sunt alaturi de caii lor si cortegiul este incipient, abia se formeaza. Pe latura nordica asa zisa cavalcada este în plin mers. În sud, procesiunea fecioarelor asculta de o gradatie monumentala. Zeii sunt izolati în asa fel pe latura de rasarit încât muritorii sa nu fie constienti de prezenta lor adica sa nu para, ca zeii își exercita oficial autoritatea, si ca impun tinuta de reculegere a sarbatorii.

Aceasta naratiune a frizei pe lângă amploarea pe care este capabila sa o sugereze, exprima un continut profund al atitudinii grecesti; acel al libertatii de conceptie care prezideaza chiar lucrurile absolute.

Decoratia exterioara a Parthenonului este formata din importante grupuri sculpturale cum ar fi: uriasul orizont spre care cugeta fiinta lui Dionisos-Teseu, grupul de zeite de alaturi ale caror mâini retezate de timp, ciunge, vor parca sa vorbeasca despre imensitate si grupurile statuare ale frontonului de rasarit cel care reprezinta nasterea Atenei din capul lui Zeus.

Iluzii ale Parthenonului

Parthenonul, o capodopera de arhitectura antica greaca, este exemplul unei iluzii de linii. Desi el pare perfect drept, structura nu contine unghiuri perfect drepte. Coloanele de arhitectura sunt proiectate sa se aplece putin înauntru, arhitectii au construit baza si alte elementele orizontale cu o curbura neînsemnata îndreptata în sus. Aceste modificari compenseaza pentru a deforma efectele de perspectiva liniara, care altfel fac structura sa apara încovoaiata.

III ISTORIE.

A. Perioada Antica

*** Colina Acropolis din Atena a fost locuita înca din Neolitic. În 1400 î.e.n. ea a fost fortificata de Mycenae si Tiryns.**

*** În mijlocul secolului IX î.e.n. a fost inclus orasul maritim Pireu în orasul-stat Atena.**

*** În 560 BC tiranul Pisistratus, sprijinit de aristocrație, a câștigat control Atenei.**

*** Pisistratus a sponsorizat de asemenea evenimente publice ca festivalul Panathenaic, tinut o data la patru ani în cinstea Atenei.**

*** Multe alte lucrari publice au fost sa luate tiran si fiii sai între anii 560 si 510 î.e.n..**

*** În 509 î.e.n. Cleisthenes a condus o revolutie democratica, reorganizând structura tribala a orasului asa ca baza suportului sau era în cel mai democratic centru urban si în Piraeus. Cea mai puternica adunare populara se întâlnea pe dealul Pnyx mai jos de Acropolis.**

B Perioada Clasica

*** În 480 î.e.n. Atena a fost aproape distrusa de Persani. Conducatorul Atenian Themistocles, a înfrâns invadatorii Persani la Salamís și a început restauratia orasului, construind ziduri în jurul oraselor Atena si Pireu. El de asemenea prin construirea de ziduri a unit Atena cu portul Pireu. Munca sa a fost continuata de Pericles în 450 î.e.n..**

*** Pericles, mai mult decât oricare alt conducator democratic, a facut din Atena un oras minunat. Fondurile publice au fost folosite pentru constructia Parthenonului, templului Erechtheum, si al altor monumente minunate. El a dezvoltat agora, care a început sa puna la vânzare importuri din toata lumea.**

*** Otomanii au câștigat controlul complet asupra Atenei în 1458. Partenonul, a fost construit ca templul zeitei Atena, a fost transformat într-o moschee Musulmana. Sub regula turcilor orasul a fost înca folosit de Greci si a avut o populatie mixta de Turci, Greci, si Slavi.**

* Parthenonul a fost mult deteriorat în 1687, când un bombardament Venetian.

C. Perioada Moderna

* **Razboiul Grec de Independenta (1821-1829) a eliberat orasul de la Turci si l-a facut capitala Greciei moderne.**

* **Atena a fost în mare masura reconstruit(1832-1862) în timpul domniei Regelui Otto cu arhitecti germani precum remarcabilul Eduard Schaubert.**

* **Înainte răsării Atenei ca un centru major european comercial si industrial în secolul XX, orasul a fost important în special ca centrul turistic, recunoscut pentru monumentele lui antice.**

* **Orasul acum sufera din cauza problemelor moderne, de exemplu poluarea aerului. Construirea unui metrou pentru a ajuta problema transporturilor a început în 1991, dar a fost întârziata în mod periodic datorita posibilelor deteriorari care se pot face asupra monumentelor antice ale orasului.**

* **În 1997 Comitetul Olympic International a ales Atena: locul primelor Jocuri Olimpice în 1896 si ca gazda pentru Jocurile Olimpice de vara din 2004.**

BUCURESTI

Asezare geografica Oraşul se află în sud-estul ţării, între Ploieşti şi Giurgiu, pe malurile râului Dâmboviţa, ce se varsă în Argeş, afluent al Dunării. Mai multe lacuri se întind de-a lungul râului Colentina, în perimetrul oraşului, precum Lacul Floreasca, Lacul Tei sau Lacul Colentina, iar în centrul oraşului există un lac, Lacul Cişmigiu.

Acest lac, fostă baltă în vechiul oraş medieval, este înconjurat de Grădina Cişmigiu, inaugurată în 1847 după planurile arhitectului german Carl F. W. Meyer. Pe lângă Cişmigiu, mai există două parcuri mari, Parcul Herăstrău (cu Muzeul Satului) şi Grădina Botanică (cea mai mare din România şi care cuprinde peste 10.000 de specii de plante, inclusiv exotice).

Este situat în S-SE tarii, la o altitudine de 60-90 m, pe râurile Dâmbovita si Colentina, la 44°25'50" latitudine nordica (ca si Belgradul, Geneva, Bordeaux, Minneapolis) si 26°06'50" longitudine estica (ca si Helsinki sau Johannesburg).

Orasul are o suprafata de 228 kmp si o populatie de peste 2 milioane - cam 9% din totalul populatiei si cam 15% din cea urbana. Din punct de vedere al numarului de locuitori, Bucurestiul este al treilea oras din regiune, dupa Atena si Istanbul.

Istoria Bucurestiului

Bucuresti este capitala Romaniei, cel mai mare oras si principalul centru politic, administrativ, economic, financiar, bancar, educational, stiintific si cultural al tarii.

Orasul Bucuresti a fost pentru prima data mentionat in 1495 ca resedinta a domnitorului Tarii Românesti, Vlad Tepes, dar istoria sa este mult mai veche, mergând pâna in secolul al XIV-lea. Denumirea orasului Bucuresti a fost data de un taran numit Bucur, dar nu exista nici o atestare documentara pana la sfarsitul Evului Mediu.

Atacurile turcilor si tatarilor, inaintea secolului al 17-lea, au oprit dezvoltarea orasului. Orasul a devenit capitala Valahiei in anul 1698 si s-a dezvoltat in perioada de pace din secolul al 18-lea. Populatia orasului in anul 1800 se ridica la 50.000. De

la 122,000 (1859) de locuitori s-a ajuns la 639,000 (1930) si 1,452,000 (1966). In anul 1862, Bucuresti devine capitala Romaniei. Continua sa se dezvolte ajutat de apropierea lui de rafinariile de petrol, si este unul din primele orase luminate cu gaz.

In perioada comunista au fost extinse marile bulevarde incepute in secolul al 19-lea, au fost proiectate parcuri si s-au inaltat constructii masive (multe dintre ele cu pronuntat stil sovietic - ca de exemplu sediile partidului comunist si cladirile gigantice care gazduiau lucrarile guvernului).

Prima institutie de invatamânt superior a fost deschisa in 1694 (Academia Sfântul Sava), iar Bucurestiul are o universitate fondata in anul 1861 care se afla langa Academia de Stiinte, Libraria de Stat si Teatrul National. Astazi exista in capitala peste 21 de institutii de invatamânt superior cu aproape 100.000 de studenti, Patriarhia bisericii ortodoxe, Academia Româna, doua biblioteci nationale, 40 de muzee, 230 de biserici (unele dintre ele, in stil ortodox, datând din secolul al XIX-lea), Opera, Opereta, alte 20 de teatre.

Palatul Parlamentului, care a fost construit din ordinul dictatorului Ceausescu intre 1984 si 1989, este a doua cladire din lume ca marime cu cei 265.000 mp ai ei dupa Pentagon (care are o suprafata de 604.000 mp). Din multimea de galerii de arta si muzee sunt de remarcat Muzeul Satului (al doilea ca importanta in Europa dupa cel din Stockholm), care a adunat laolalta arhitectura traditionala rurala din toata tara, Muzeul Taranului Român, Muzeul National de Istorie sau bisericile din secolele 16 - 17.

Parcuri mari si lacuri, care dau orasului Bucuresti nota de "oras gradina" sunt alaturi de puncte de atractie in imediata apropiere: padurea si lacul Snagov (incluzând si manastirea renovata asezata pe o insula in mijlocul lacului), Mogosoia - cu palatul lui Constantin Brâncoveanu, padurea Pustnicu, manastirile Cernica si Pasarea, padurea Baneasa (cu cea mai mare gradina zoologica din România), lacul si manastirea Caldarusani (fondata in timpul domniei lui Matei Basarab).

Centru Politic

Parlamentul României este organ reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a României.

Parlamentul este bicameral, fiind alcătuit din Senat și Camera Deputaților. În comparație cu alte țări cu parlamente bicamerale, diferența dintre atributele celor două camere este mică, o lege trebuind să fie votată de ambele camere pentru a fi promulgată. În articolul 75, Constituția României definește situațiile în care Camera Deputaților este prima cameră sesizată, și astfel cea care are decizia finală în caz de divergențe. Senatul este prima cameră sesizată în toate celelalte situații.

Proiectele de legi și propunerile legislative se supun spre dezbateri primei camere sesizate, care trebuie să se pronunțe într-un termen de 45 de zile (60 de zile în cazuri speciale) altfel proiectul este considerat adoptat. După adoptarea sau respingerea proiectului sau a propunerii legislative, cealaltă Cameră decide definitiv, iar dacă aceasta este de acord, propunerea este adoptată, altfel este rolul primei camere sesizate de a da o decizie definitivă.

Parlamentul împreună cu Guvernul au și dreptul de inițiativă legislativă. De asemenea, o propunere legislativă poate fi înaintată și de către un grup de minim 100.000 de persoane cu drept de vot din cel puțin un sfert din județele țării.

Ședințele celor două camere se desfășoară separat, articolul 65 din Constituția României definind situațiile în care au loc ședințe comune.

Centru Industrial

Bucureștiul este un centru care atrage multe materii prime din hinterlandul apropiat, din regiuni mai îndepărtate sau direct din import. Astfel, pe lângă producția termoelectrică proprie (data de termocentralele București-Sud, București Vest, Grozavesti) primește prin liniile de înaltă tensiune o cantitate mare de energie electrică de la alte centrale electrice (Rogojelu, Turceni, Portile de fier, Lotru).

Industria siderurgică proprie (lamine, oțel) și industria constructoare de mașini se bazează pe produse siderurgice din alte centre (Galati, Hunedoara). La aceasta se adaugă metale neferoase (aluminiu de la Slatina, Cupru, zinc etc.). În mod similar și alte ramuri proprii (prelucrarea cauciucului, a maselor plastice, medicamente, industria textilă, a pielăriei, industria ușoară) "absorb" materii prime și produse din exteriorul orașului. Deci Bucureștiul este foarte dependent industrial de alte centre, regiuni, întreprinderi.

SIGHISOARA

Rătăcim prin cetate și veacurile încărcate de istorie ale evului mediu se perindă în fața noastră; pasim pe străzi înguste pavate cu piatră de râu, urcând pante mai line sau abrupte, trecem pe sub bolti întunecate și ne lăsam furati de jocul de linii al acoperisurilor, de veselie a caselor ce strălucesc multicolor sub soare. De pe platoul superior, zidul Cetății și turnurile creează o imagine sumbră, dar semeantă. Ele salutau în vremuri de pace trecătorii din vale și avertizau în vremuri tulburi că locuitorii Cetății sunt pregătiți să reziste tendințelor de cucerire. Sighisoara se prezintă astăzi ca cel mai bine păstrat complex medieval din întreaga Românie. Alături de monumentele ce le putem admira în Muzeul de istorie din splendidul TURN CU CEAS, reușește să reflecte prin exponatele sale, viața economică și politica locuitorilor din vremuri străvechi până în zilele noastre.

Draculand

Construcția parcului tematic Dracula Land lângă Sighișoara a făcut furori în toată mass-media internațională, mai mult...

POZITIA SIGHISOAREI

Municipiul Sighisoara este situat la extremitatea sudica a judetului Mures, în Podisul Tarnavelor (zona

raului Tarnava Mare) si se întinde de o parte si de alta a Tarnavei Mari, situat la 123 de km de la izvoarele raului în zona de varsare a paraului Saes. Din punct de vedere matematic, Sighisoara este situata între urmatoarele coordonate: 2446'40", longitudine estica si 4612'38", latitudine nordica.

Sighisoara este al doilea oras ca marime si importanta (istorica, economica, politica, geografica) din judetul Mures, fiind ridicat la rangul de municipiu la 16 februarie 1968 si avand în subordine administrativa sase localitati componente (Angofa, Aurel Vlaicu, Rora, Soromiclea, Venchi, Catunul Viilor) si un sat Hetiur. Municipiul beneficiaza de o avantajoasa pozitie geografica, în partea centrala a tarii, pe traseul unor însemnate artere de comunicatii feroviare (magistrala Bucuresti - Brasov - Teius, cu derivatii spre Arad si Cluj – Oradea) si rutiere (DN Brasov – Targu Mures, care este în acelati timp un tronson din drumul european E60, DN Sibiu – Sighisoara). Datorita acestei pozitii, distantele pana la principalele localitati de interes economic, administrativ, cultural si turistic nu sunt prea mari: 297 km pana la Bucuresti, 120 km la Brasov, 156 km pana la Cluj Napoca, 90 km – Sibiu, 54 km -Targu Mures.

Sub raport topografic, Sighisoara este asezat într-un punct al Vaii Tarnavei Mari

unde aceasta prezinta o îngustare cu aspect de defileu taiat într-un sistem de terase, de diferite nivele, modelate în substraturi dure de gresii pontiene. Aceasta micro-morfologie îi confera orasului Sighisoara un rol de pozitie cheie în culoarul raului Tarnava Mare, rol manifestat si în trecutul istoric al localitatii.

Municipiul coboara din Dealul Cetatii (425 m), deal încoronat de cetatea medievala si întins dinspre NV spre SE, în mijlocul unei imens amfiteatru natural, marginit la N de Dealul Stejaris (524 m) si Hula Danesului, la S de Lunca Postei care urca spre Dealul de Mijloc (511 - 603 m), iar spre E de Dealul Bradet (524 m). Diferenta de înaltime este de 110 m, astfel ca Dealul Cetatii domina întreaga vale din amonte a Tarnavei Mari, altitudinea maxima fiind de 430 de m la S, iar cea minima de 350 m în V.

Încadrata în bazinul depresionar al Transilvaniei, zona si-a început evolutia odata cu orogeneza alpina, cand masivele cristaline s-au scufundat la adancimi mari, fiind reacoperite cu strate groase de sedimente.

Ridicarea zonei nord-vestice a depresiunii, urmata de eruptiile vulcanice neogene de pe latura estica a unitatii, au permis depunerea unei cuverturi de sare si bogate formatiuni lacustre (nisipuri si argile). Masa principala a sedimentelor ce umplu Bazinul Transilvaniei o formeaza depozitele neogene, care au rol important în alcatuirea zacamentului de gaz metan.

Pe baza forajului executat la sonda de exploatare de la Hetiur a fost stabilita urmatoarea stratigrafie; un prim orizont de nisipuri care apartin pontianului avand grosimea de 120 m, sub nisipuri, un complex de marne pontiene cu intercalatii de marne alburii calcaroase, care contiîn Congeria Banatica, Limnocardium si

Ostracode, orizontul având grosimea de 115-220 m, urmează în adâncime, la 425 m, orizontul de marne nisipoase.

Din punct de vedere micro-paleontologic, de la suprafața până la adâncimea de 115 m, depozitele aparțin Pontianului, 115-425 m, Pliocenului inferior, 425-1300 m, Sarmatianului, la adâncimea de 1300-1780 m, s-au întâlnit forme bugloviene, iar la 2200 m Badenianul nu a fost atins (foraj executat în anul 1930).

Sedimentele neogene, care intră în compoziția Bazinului Transilvaniei, se caracterizează printr-o uniformitate și monotonie petrografică. Aceste sedimente aparțin Miocenului și Pliocenului. Sarmatianul este constituit din marne vinete-cenusii, cu intercalatii de nisipuri, uneori slab cimentate, care depășesc 10 m grosime. Sarmatianul, este acoperit la suprafața, cu formațiuni mai tinere.

Pe văile Daii și Saesului s-a găsit o faună sarmatiană. Pliocenul este reprezentat printr-un complex de marne medii pontiene, răspândit destul de frecvent la Heteiu (orizontul are grosimea de 35 m), pe versantul drept al Tarnavei Mari la Boiu, pe Dealul din Mijloc la Angofa și pe Dealul Ciuhii.

Complexul marnelor medii pontiene din Bazinul Transilvaniei reprezintă sedimentele depuse concomitent sub același faciēs, fiind răspândit pe o mare suprafața a Bazinului, care

conține intercalatii de nisipuri fine sau grosiere (marne nisipoase). Straturile pontiene prezintă intercalatii ale materiilor eruptive, reprezentate prin tufuri vulcanice andezitice, răspândite destul de frecvent în jurul Sighisoarei.

În estul Sighisoarei se remarcă conglomeratele pontiene, care s-au format pe seama pietrisurilor, torentelor, precum și din bulgari mai mari și mici de marna și argilă, împrăștiate în nisipul plajelor.

Stratigrafia zonei poate fi observată în deschiderile naturale de pe versantul drept al Tarnavei Mari și antropice din Dealul Cetății.

Din punct de vedere tectonic, neogenul este cutat, straturile suferind dislocări însemnate, care le-au încrețit în anticlinale și sinclinale, cele dintâi fiind ușor boltite și latite, cum este cazul anticlinalului Sighisoara - Nades, în timp ce sinclinalul Jacul - Albești este îngustat.

Cutările neogene au dat naștere domurilor gazifere, între acestea remarcându-se domurile Filitelnic și Nades. Grosimea mare a depozitelor, neogene, de peste 5000 de m, din care Sarmatianul ocupă un însemnat procentaj și aspectele lor de faciēs presupun, pentru întreaga perioadă a umplerii Bazinului, o ușoară dar continuă mișcare de subsidență.

Formațiunile pliocene (panoniene) sunt reprezentate prin Meotian și Pontian, se pare că în Dacia, procesul de sedimentare al vechiului lac era terminat. La începutul Cuaternarului, întregul Bazin al Transilvaniei a fost înălțat, odată cu Spațiul Carpatic, iar rețeaua hidrografică s-a adâncit concomitent cu ridicarea generală și fragmentarea platformei, care s-a transformat într-o regiune deluroasă. Zona studiată se încadrează Podisului Tarnavelor, care se caracterizează printr-un relief colinar-deluros, văi însoțite de terase și lunci. Actuala înfățișare a reliefului, de podis puternic, fragmentat, de văi – culoare cu interfluvii care se mențin în general în jur de 500 – 550 m și numai în mod excepțional ajung la valori de circa 700 m (Padurea Dumbrava, 642 m, iar altitudinea maximă se înregistrează în Dealul Ciuhii, 692 m), alunecări de teren și o puternică eroziune torentială, este consecința evoluției relativ recente în argile și marne, cu unele intercalatii de gresii helveticene. Orizonturile superioare de gresii pun în evidență forme structurale și păstrează mai fidel nivelurile de eroziune de pe interfluvii, încetinind în același timp și procesele de

modelare a versantilor. Relieful din zona Sighisoarei, parte din vechea platforma a Marii Panonice, existenta cu sute de milenii în urma, este taiat în terase de curgerea apelor Tarnavei Mari si ale afluentilor sai. Conditia de structura geologica si de evolutie a retelei hidrografice, pune în evidenta prezenta unor suprafete de eroziune putin extinse în suprafata si a numeroase unitati interfluviale, iar de a lungul vai Tarnavei Mari si a unor afluenti, este

dezvoltata lunca.

Racordarea suprafetelor cu aceiasi altitudine de pe interfluviile dispuse într-un adevarat labirint de culmi, a dus la reconstituirea platformelor de eroziune; Prostea Mare, 500 – 550 m (pontian), identificata în micile platouri ale dealurilor din împrejurimile Sighisoarei, respectiv spre N, Dealul Garii (528 m), spre Dealul Stejaris (524 m), spre S, Dealul din Mijloc (511-603 m), iar spre E, Dealul Bradet cu 524 m.

Eroziunea intensa, generata de colectarea apelor de catre Tarnava Mare, a faramitat vechea suprafata de eroziune, reducand-o la interfluvii înguste dispuse paralel. Interfluviile sunt asimetrice de tip cuesta, a caror panta lina se grefeaza aproximativ pe un strat dur (gresie), înclinand la fel cu el, iar versantul abrupt reteaza în cap un numar de cel putin doua strate (argila, marne nisipoase). Frecventa mare a cuestelor dispuse în siruri paralele care însotesc Tarnava Mare reprezinta o consecinta a adaptarii reliefului la structuri de domuri si branhianticlinale.

Interfluviile dispuse la sud de Tarnava Mare sunt paralele si orientate perpendicular pe axa Tarnavei Mari. Dealul Stejaris, limitat de vaile Stejareni si Saesului, Dealul din Mijloc, limitat de vaile Saesului si Cainelui, Dealul Ciuhii (692 m) limitat de vaile Cainelui si Dracului, iar la est de vale este situat Dealul Sapartocului (628 m).

La nord de Tarnava Mare interfluviile cu acelasi aspect de cuesta prezinta o orientare NV-SE fata de axa Tarnavei Mari; Dealul Garii si Dealul Bisericii (560 m), limitate de vaile Cetatii si Cloasterului, Dealul Viilor (511 m), limitat de vaile Cloasterului si Rusului, Dealul Fata Tarnavei (523 m), limitat de vaile Rusului si Satului, iar spre E, Dealul Pribor (515 m), limitat de vaile Satului si Uilacului, vai afluate ale Tarnavei Mari.

Lunca Tarnavei Mari (de varsta holocena) are altitudini între 350 m la Sighisoara si 357 m la Topa, mai larga la Albesti - Topa, de 1,5 km si mai îngustat la Sighisoara de 450-500 m. Dintre afluentii Tarnavei Mari, Valea Saesului prezinta un sector de lunca bine individualizat, însotit de terase pe versantul drept, zona cunoscuta si sub denumirea de "Luncile Saesului".

Disponerea teraselor pe stanga Tarnavei Mari imprima profilului transversal al vailor o pronuntata asimetrie cu exceptia defileului de la Sighisoara, unde terasele apar pe ambele maluri ale raului, dar cu dezvoltare mai mare pe versantul stang. Aici Tarnava Mare a fost obligata sa strapunga un puternic obstacol litologic – o bara de gresii pontiene, în care si-a taiat epigenetic o vale îngustat si sinuoasa, cu alura de meandre încatusate; cea mai larga desfasurare o are terasa de 30 m, pastrata în fragmente, ocupata partial de vatra orasului Sighisoara. Avand în vedere profilul transversal asimetric al vailor, terasele Tarnavei Mari sunt dispuse mai mult pe versantul stang, în numar de sapte.

Versantul drept este abrupt în forma de cuesta. La Albesti valea este larg, iar la Sighisoara valea se îngusteaza mult si se adanceste în formatiunile de gresii. Aici terasele s-au dezvoltat mai mult pe partea stanga, bine marcata în peisaj este de terasa de 30 m, fiind ocupata de constructiile orasului. Terasele superioare sunt în general mai slab dezvoltate si conservate, cu elemente greu de individualizat, datorita distrugerilor ulterioare, prin procese de pedimentatie sau de eroziune torentiala ca si prin parazitari masive, alunecari de teren. Exceptie face nivelul de 110 m, de varsta pliocena, frumos conturat în Dealul Garii.

Dupa iesirea din stransura de la Sighisoara, în dreptul Rorei, valea se lărgeste iarasi sub aceeași formă a profilului morfologic, terasele dezvoltându-se pe stanga raului, sub Hula Danesului, iar cuesta este atașată Dealului Hetiurului, din dreapta raului.

Zona Sighisoara, prin poziția sa, se încadrează în sectorul cu climă continentală moderată, prezentând câteva particularități, în funcție de aspectul deluros al regiunii și de culoarul mai coborât al Tarnavei Mari, care în buna parte, influențează asupra regimului termic și al precipitațiilor, conducând la inversiuni de temperatură, la frecvența ceturilor și a curenților de culoar. Climă temperat-continentală se încadrează regimului climatic al depresiunii Transilvaniei.

Media anuală a temperaturii aerului este de 8,2 C, valoare ce indică un potențial termic relativ redus și care scoate în evidență climatul destul de răcoros. Valorile temperaturii primaverii (9,1 C) și toamnei (8,7 C) sunt apropiate, amplitudinea termică medie între luna ianuarie (-4,3 C) și luna iulie (18,6 C) fiind de 22,9 C.

Temperatura maximă absolută a aerului la Sighisoara s-a înregistrat în condiții de timp anticiclonic la 7 septembrie 1946, fiind de 38,1 C, iar minimă absolută de -32,2 C, în iarna anului 1942, existând condiții locale favorabile acumulării și stagnerii timp îndelungat a aerului rece.

Curenții de aer au frecvența cea mai mare dinspre nord-vest, fiind canalizați pe culoarul Tarnavei Mari. Se resimte totuși influența aerului carpatic, care protejează această zonă de curenții reci din est și nord-est, mai ales în timpul iernii. Invaziile frecvente ale maselor de aer din vest, asigură o umiditate a aerului constant mai ridicată.

Nebulozitatea înregistrează valori ridicate, în special iarna și primăvara, când aerul este mai înnoțat, valori peste șase zecimi, iar umezeala relativă este mare, fiind explicabilă datorită frecvenței mai mari a maselor de aer umed din vest. Valori mai scăzute ale nebulozității se înregistrează vara, când aerul este mai senin, valori sub cinci zecimi, media anuală fiind de 5,7 zecimi.

Precipitațiile sunt neuniforme, mai bogate în intervalul aprilie-octombrie, când cad 70 % din precipitații. Lunile cele mai ploioase sunt mai-iunie (în medie 90-100 mm/ m²). Precipitațiile medii anuale se înscriu între 650 – 700 mm/ m². Cantitatea anuală de precipitații este influențată de factorul orografic, astfel în culoarul Tarnavei Mari se înregistrează 600 – 700 mm, iar în zona dealurilor înalte, la nord de Sighisoara, Dealul Bisericii, Padurea Dumbrava, iar la sud, Dealul din Mijloc și Dealul Ciuhii, se pot înregistra precipitații de 700 – 800 mm.

În strânsă dependență de relief, climă și sol, în această zonă, s-a format o vegetație aparținând ca și tipul pădurilor de foioase. Aflată la punctul de tranziție dinspre zona stejarului cu cea a fagului, zona Sighisoara se încadrează în etajul alternanței pădurilor de gorun (*Quercus petraea*), cu cele de fag (*Fagus sylvatica*). Vegetația etajului de deal este grupată în subetaje, al gorunetelor și al stejarețelor. Subetajul gorunetelor este localizat, de regulă, pe terenuri mai înșorite și mai uscate, ocupă versanții cu expunere sudică.

Gorunetele ocupă suprafețe extinse în Dealul Ciuhii, uneori în amestec cu carpenul (*Carpinus betulus*) și fagul. Fagetele sunt localizate mai ales pe culmile înalte și pe versanții cu expunere nordică și nord-vestică. Acest subetaj mai cuprinde frasin, tei, mesteacăn.

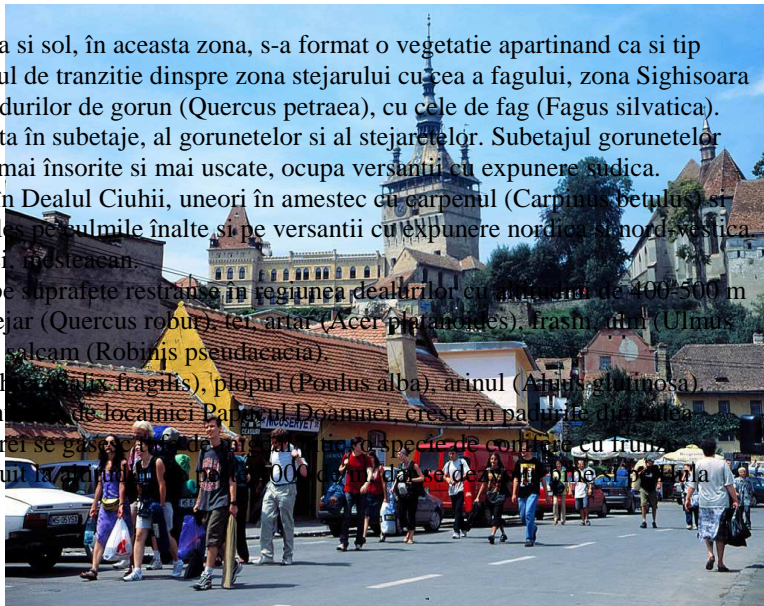
Subetajul stejarețelor este localizat pe suprafețe restrânse în regiunea dealurilor cu altitudini de 400-500 m (Dealul Stejaris), reprezentat prin stejar (*Quercus robur*), tei, artar (*Acer platanoides*), frasin, ulm (*Ulmus procera*), jugastru (*Acer compestre*), salcâm (*Robinia pseudacacia*).

În lunci cresc salcia (*Salix alba*), răchită (*Salix fragilis*), plopuț (*Populus alba*), arinul (*Alnus glutinosa*).

O orhidee, *Cypripedium calceolus*, numită de localnicii Păpăușul Doamnei, crește în pădurile din valea

Tarnavei Mari. Tot în zona Sighisoarei se găsește și o rară specie de comășă cu frunze

cazatoare, "lorice", care crește obișnuit în pădurile din valea Tarnavei Mari, la o altitudine de 500 m.

ISTORIA SIGHISOAREI

Sighisoara a fost fondată de emigranți germani în a doua jumătate a secolului XII-lea. Cea mai veche menționare oficială provine din anul 1280 și se numește "Castrum Sex". În 1298 există denumirea orașului "Schaespurch". În 1377 a urmat prima numire a scaunului sighisorean (Seguzwar). În 1367 Sighisoara este numită prima dată ca oraș (civitas). Amplasarea cetății a urmat pe coama dealului de 850 m lungime situat

in partea sudica a riului Tirnava Mare si care era formata din Dealul Cetatii situat la 30 m inaltime deasupra vaii (terasa inferioara) si Dealul Scolii de 49m inaltime (terasa superioara). Pe Dealul Cetatii s-a dezvoltat spre sfirsitul sec. al XIII-lea in jurul primei biserici situata in nord-vestul actualei casei parohiale, Colonia Cetatii. Langa aceasta biserică se afla si cea mai veche scoala din Sighisoara, mentionata pentru prima data oficial in anul 1522. In jurul anului 1350 s-a inceput constructia zidului inconjurator al cetatii, zid lung de 930 m, in forma ovala, existent in cea mai mare parte si astazi. Constructia zidului s-a facut in jurul Dealului Cetatii si Dealului Scolii. Inaltimea zidului care initial era de 4 m s-a ridicat in sec. al XV-lea pina la 6-7m. Inainte de a trata istoria orasului medieval Sighisoara se cuvine sa trecem in revista stadiul actual al cercetarii privind istoria anterioara intemeierii Cetatii. Dealul Cetatii, datorita amplasarii sale in punctul cel mai ingust al defileului Sighisoarei, a prezentat importanta strategica inca din preistorie. Cea mai buna dovada in acest sens o constituie descoperirea unor morminte foarte vechi pe versantul de est al dealului, langa Turnul cu Ceas, cu prilejul saparii unui canal de evacuare, in jurul anului 1900. Inventarul mormintelor, constind din trei cercei cu bucla, din aur, dateaza descoperirea in jurul anului 1100 idHr., in prima epoca a fierului (Hallstatt A-B). Plecind de la aceste descoperiri si pe baza unor observatii de teren, s-a emis ipoteza existentei din vechime a unei asezari dacice fortificate din perioada hallstattiana, care ar fi ocupat aproximativ spatiul dintre strada ce uneste cele doua turnuri de poarta (Turnul cu Ceas si Turnul Croitorilor) si locul unde se afla astazi Biserica Catolica, deci intregul "bot de deal". Existenta unei asezari din prima epoca a fierului a fost confirmata implinator cu ocazia unui mic sondaj arheologic efectuat in 1990 in subsolul "Casei cu Cerb". Au fost scoase la iveala fragmente de vase de lut, intre care se remarca un frumos platou fragmentar din ceramica neagra cu caneluri, databil in aceasi perioada cu mormintele. Pe de alta parte, in 1976, cu ocazia lucrarilor de amenajare a termocentralei restaurantului "Vlad Dracul" au fost descoperite fragmente ceramice databile in cea de a doua epoca a fierului (Latene geto-dacic). Aceste descoperiri luate impreuna ingaduie afirmatia ca platoul inferior al Dealului Cetatii a fost locuit si amenajat defensiv pe tot parcursul epocii fierului. In cea de a treia epoca a fierului, pe virful dealului, un sondaj arheologic efectuat in 1976 pe partea de nord a promontoriului a produs fragmente ceramice apartinand preistoriei (Hallstatt A-B) si secolelor VIII-IX si XII-XIII. Observatiile asupra terenului permit ipoteza existentei unei cetati de pamint in forma ovala, cu val si sant interiori, care s-a avut inceputurile tot in preistorie. O mica portiune din vechiul val pare sa se fi pastrat pina astazi pe partea sudica a actualului platou. Aceasta amenajare defensiva a fost anterioara constructiei de zid introduse de colonistii germani in prima jumatate a secolului al XIII-lea, imediat dupa cucerirea orasului in anul 1241. Putinatatea datelor existente la ora actuala fac dificila o reconstituire tuta a planului de amenajare intemeierii orasului. Fara indoiala ca Dealul Cetatii este unul din cele mai bogate in rezervoare culturale si ascunde inca multe taine. In acest context credem ca cercetarea arheologica se impune ca principala conditie preliminara abordarii oricarui efort de consolidare si restaurare a monumentelor actualei Cetati.

La intemeierea si dezvoltarea orasului medieval Sighisoara au concurat mai multe elemente, dintre care doua ni se par definitorii: prezenta de pe valea de intersectie a celor doua drumuri comerciale importante, o artera est-vest care leaga Albestiul de Transilvania, de-a lungul Tirnavei Mari si o artera sud-nord, pe aici trecind drumul cel mai scurt care leaga Branul de Cluj.

Cel de-al doilea element, despre care am mai amintit, este pozitia strategica in cadrul defileului sighisorean, acest defileu fiind un punct obligatoriu de trecere spre zona de rasarit a Transilvaniei. In acest sens este semnificativ poate si faptul ca in afara de cetatea de pamint de pe virful dealului de la Sighisoara, toate celelalte cetati medievale timpurii din imprejurimile orasului, similare ca forma, dar situate in puncte mai putin avantajate strategic si comercial, si-au pierdut rostul si au fost abandonate in secolele XVI-XVII. Este vorba de cetatile de pe Valea Albestiului (Cetatuia), din pasunea Daii (Cetatuia), pentru a nu cita decit trei exemple. Asadar, inceputurile locuirii medievale pe Dealul Cetatii trebuie legate de existenta aceluia punct fortificat de pe virf, cetate de pamint si lemn ce exista acolo inca din preistorie si a fost reamenajata in secolul al XII-lea potrivit cu cerintele epocii. Probabil era o cetate regala de granita, intrucit granita regatului arpadian s-a situat pentru scurta vreme pe traseul riului Tirnava Mare (sec. XII).

In strinsa legatura cu prezenta acelei cetati de pe virf, pe platoul inferior al dealului trebuie sa fi luat nastere, tot in sec. al XII-lea, un sat al cetatii compus din 20-30 de locuinte simple, din lemn, dispersate in jumatatea de est a platoului, acolo unde sint acum Primaria, Biserica Manastirii si grupul de locuinte din fata lor. Aceasta realitate este legata de prezenta in zona Tirnavei Mari, aproximativ intre anii 1100-1250 a unor paznici de granita ai regatului maghiar care au fost secuii de Kezd, Saschizul de astazi. Prezenta lor in zona se leaga de paza frontierei de sud a regatului si de politica de evacuare a populatiei mai vechi, autohtone, semnalata prin cercetarile arheologice in ultimii 20 de ani. In acest fel s-a creat in mod artificial asa numita "terra deserta, vacua et inhabitata" (pamint pustiu, evacuat si nelocuit) pregatindu-se terenul in

vederea colonizării populației germane în toată Transilvania de sud. Începînd de la mijlocul secolului al XIII-lea, odată cu apariția primelor grupuri mai consistente de coloniști germani (oaspeți regali) survin schimbări importante în evoluția localității. Pornind de la analiza parcelării loturilor de casă de pe platoul inferior al Dealului Cetății, unii specialiști consideră că extinderea așezării de pe deal s-a produs spre zona de vest, în perimetrul actualelor străzi Timplărilor, Bastionului, Zidul Cetății, unde există o parcelare sistematică, cu loturi alungite de tip german. Concomitent cu ocuparea și parcelarea zonei de vest a platoului inferior de pe deal, s-a produs un fenomen similar și în Orasul de Jos.

Nucleul primei așezări săsești din Orasul de Jos se consideră a fi în zona dintre vechea piață comercială a orașului (actualul parc), la vest și o buclă a Piriului Saesului, la est. Ulterior s-a produs o extindere spre nord-est și a luat naștere Unterbayergasse (actualul 1 Decembrie) și spre nord-vest, aparînd strada Morii. Pe la 1375 s-au extins cartierele de sub Dealul Cetății pe tot versantul estic, pentru că între 1400 și 1500 sa se dezvoltă cartierele din zona de est, către Valea Saesului, actualele străzi Ilarie Chendi (Hillogasse) și Mihai Eminescu (Schaasergasse), precum și cartierul de la baza dealului Lunca Postii, actualele străzi St. O Iosif și G. Cosbuc. Tot în această perioadă s-a extins locuirea pe Valea Ciinelui (Hundsbad), luînd naștere Obere Bayergasse, actualul Berigas. Pe la sfîrșitul sec. XVI se poate considera că orașul medieval își găsise configurația definitivă.

În privința sistemului defensiv (zidurile și turnurile cetății) acestea s-au construit treptat începînd de la mijlocul secolului al XIII-lea, după marea invazie tătaro-mongolă. După ce mai întîi vechea cetate de pămînt de pe virf a fost demolată printr-un efort titanice, eliminîndu-se mamelonul și virfurile de pămînt cu palisada de la est, nord și nord-est, în felul acesta rezultînd o suprafață relativ orizontală, s-au construit apoi cîteva turnuri și ziduri de incintă. Ulterior, în spațiul creat, s-au edificat cele două edificii care se păstrează parțial pînă astăzi: o capelă în stil romanice, aflată în chorul actualei biserici și un donjon (turn-locuință) patrulater masiv, cu caneluri lungi și înguste pentru trageri cu arcul, încorporat mai tîrziu în zidăria bisericii celei mari și transformat în turn-clopotniță.

Ceva mai tîrziu, în sec. XIV, trebuie să fi început și construirea zidului mic, care a înconjurat locuințele de pe platoul inferior al dealului Cetății. Fortificațiile acestea au fost ulterior amplificate și consolidate în mai multe rînduri. În 1393 avem prima dovadă scrisă a existenței unui sistem defensiv printr-un sistem care menționează o poartă de intrare în oraș. Sînt datorită creșterii pericolului otoman imediat după 1400, lucrările s-au intensificat și incinta Orașului de Sus trebuie să fi fost terminată pe la 1450. În 1490 știm sigur că începuseră lucrările de supraînălțare a zidului mic. Operația de supraînălțare s-a repetat pe la mijlocul secolului al XV-lea și al începutului secolului al XVI-lea.

Orașul de Jos a avut și el două porți principale, două croașe porți atît pe străzile principale cit și pe cele secundare, dublate de turnuri și turnuri masive în punctele de intrare.

Nu putem încheia această descriere în revizuirea evoluției urbanistice, fără a face o observație care poate fi importantă pentru cercetările viitoare. Apeceea că în jumătatea de est a Cetății sînt concentrate toate monumentele vechi, precum și cele care definesc viața politică a comunității: Turnul cu Ceas (fosta primărie), prima biserică din oraș așezată în jurul bazei Scaunului Școlărilor, Biserica Măstărilor Dominicane (1298), Turnul Tabăcării și Turnul Arhiepiscopului. Turnul Dogărilor, cu elemente de arhitectură romanice și două monumente ecleziastice bizantine, dispărute între timp: capela maicilor dominicane și bisericuța maicilor franciscane. Arhiepiscopatul și un turn-locuință aflat încă în picioare vis-a-vis de Biserica Măstărilor, ramas neobservate pînă acum. În strînsa legătură cu evoluția urbanistică s-au derulat și paginile de istorie politică și economică a orașului medieval Sighisoara.

În strînsa legătură cu evoluția urbanistică s-au derulat și paginile de istorie politică și economică a orașului medieval Sighisoara. În 1280 un prim document ne-aduce denumirea de Castrum-Sex. În latina medievală, limba în care se scriau actele oficiale în Transilvania, castrum înseamnă fortificație, oras, iar sex poate însemna șase sau poate fi o transpunere în latina a termenului mai vechi seg, sau segs, sau segus, deocamdata intraductibil. La sfîrșitul secolului al XIII-lea, în 1298, apare denumirea germană, pastrată pînă astăzi, Sechspruch, într-o indulgență a papei Bonifaciu al VIII-lea. La puțină vreme, în 1367, localitatea capătă rang de oras (Civitas de Segusvar). Secolul al XIV-lea este considerat un secol de expansiune economică, Sighisoara făcînd deja parte din centrele meșteșugărești importante ale Transilvaniei, fiind amintită în 1367 alături de Sibiu, Sebes și Orăștie. În sec. al XV-lea documentele marturisesc existența a 8-10 corporații meșteșugărești cu 18 brînze, iar la începutul secolului al XVI-lea existau 15 corporații cu 20 de brînze. În 1493, ca efect al dezvoltării economice, orașul capătă și dreptul de a ține târguri anuale. Secolul al XV-lea este important pentru istoria relațiilor multisekulare dintre Țara Românească și Transilvania. Între 1431-1436 orașul acorda gazduire voievodului Vlad Dracul, membru al Ordinului Dragonului, care venea de la Nürnberg unde fusese încoronat ca domn al Țării Românești de împăratul Sigismund de Luxemburg. Atît Vlad Dracul cit și fiul

sau, Vlad Tepes, au fost adeptii stringerii relatiilor cu Occidentul in vederea organizarii luptei antiotomane. In secolul al XVI-lea orasul avea deja un important prestigiu politic. In 1540 Dieta de la Sighisoara adreseaza un apel voievozilor Moldovei si Tarii Romanesti pentru o mai strinsa colaborare economica si politica. Tot in aceasta perioada se inregistreaza o crestere economica si o marire a numarului de locuitori. De la 2.500 de locuitori, in 1522 se ajunge la 3.250, in 1567. Acest secol este o perioada de liniste si inflorire culturala. In 1522 ia fiinta o scoala pe langa Manastirea Dominicana, iar orasul se afirma ca un puternic centru artistic in care traiesc si activeaza pictori, sculptori si creatori de mobilier artistic ca Johannes Stoss si Johannes Razchmuth. In schimb, secolul al XVII-lea este cea mai sumbra perioada a istoriei sighisorene. In 1601 dupa uciderea lui Mihai Viteazu, orasul este devastat de mercenarii lui Basta. In 1602 cetatea este cucerita prin tradare si ocupata de o armata secuiasca care schimba numele orasului in Nemesvar. Dupa 8 luni de ocupatie, epuizind resursele orasului, secuii se retrag. In 1603 o epidemie de ciuma ucide 2.000 de locuitori, iar in 1604 se intorc mercenarii lui Basta. Tot in acest secol are loc si evenimentul cel mai dramatic din toata istoria orasului: in 30 aprilie 1676 un puternic incendiu distruge trei sferturi din oras. Distrugerile au fost enorme, iar infatisarea de astazi a cetatii se datoreaza reconstructiei si refacerii tramei stradale survenite dupa acel incendiu. In ciuda nenorocirilor, orasul si-a pastrat totusi importanta politica. La Sighisoara se aleg deci voievozi ai Transilvaniei de catre Dieta: in 1631, Georghe Racoczy, in 1658, Acasiu Barcsay. Intre 1658-1622 in Orasul de Jos stationeaza o puternica oaste turceasca, iar in 1622 are loc batalia de la Selesul Mare in care pierе Ioan Kemeny, pretendentul la tron cu ajutor austriac.

In secolul al XVIII-lea cronicarii mai inregistreaza doua mari asedii asupra Cetatii, in 1704 si 1706, care se soldeaza cu incendierea Bisericii din Deal si prabusirea clopotului cel mare, precum si cu distrugerea Bastionului Castaldo, cheia sistemului defensiv. O ciuma cu 4.000 de victime in 1704, doua incendii in 1736 si 1780 si o inundatie catastrofala in 1771 completeaza tabloul nenorocirilor. Veacul al XIX-lea are ca unic eveniment de rasunet mai larg batalia din 31 iulie 1849 de la Albesti, unde armatele revolutionare maghiara comandata de generalul Bem au fost invinse de trupele tariste conduse de generalul Luders. In batalie dispare marele poet revolutionar Petöfi Sándor. In continuare istoria se deruleaza lent, pina in 1900 fiind o epoca de pace si prosperitate. In 1862 se realizeaza mutarea albiei piriului Saes, care mai demult trecea prin centrul Orasului de Jos, provocind mari inundatii. In 1873 se da in folosinta linia ferata Brasov-Sighisoara-Arad. In 1876 orasul devine capitala de comitat (Comitatul Tirnava Mare). In 1898 se deschide circulatia pe linia de ecartament ingust Sighisoara-Agnita si incepe sa circule trenuletul prin Orasul de Jos. Istoria medievala a Sighisoarei se incheie la sfirsitul secolului al XIX-lea, lasindu-ne mostenire acest muzeu, considerat de multa vreme Perla Transilvaniei.

VLAD TEPES

Nascut in anul 1431 in Sighisoara, Transilvania, al doilea fiu al Voievodului valah Vlad Dracul care de curind isi dobandise aceasta porecla.

Vlad Dracul a fost primit in februarie 1431 in Ordinul Dragonilor la Curtea Regelui Sigismund II impreuna cu alti nobili.

In Sighisoara a trait in exil tatal lui Vlad Dracul si abia in anul 1435 a reusit sa-l doboare de la putere pe Alexander, Voievodul Valahiei si sa urce pe tron sub numele de Vlad Dracul al-II-lea. Valahia a fost marioneta intre Turcia si Ungaria si printr-o politica iscusita Vlad Dracul a reusit sa pastreze domnia si independenta tarii. In anul 1441 si-a dat ca ostateci la Curtea Sultanului turc 2 dintre cei mai tineri fii ai sai. Acolo a deprins tinarul Vlad si a inceput sa iubeasca cruzimea ca mijloc politic si de dominare. In anul 1447 Vlad Dracul a fost impreuna cu cel mai mare fiu al sau, Mircea, infrint de turci si urmat de un Voievid

fidel Ungariei. In anul 1448 Vlad Draculea (Draculea=fiul Dragonului) a reusit (ca Vlad al III-lea) cu sprijinul Curtii turcesti sa cucereasca tronul Valahiei, a fost insa dupa putin timp din nou alungat dupa care au urmat ani nelinistiti de pribegie inainte ca in 1456 Vlad, cu ajutorul Ungariei si a sasilor transilvaneni sa redobindeasca Tronul.

In timpul celor 6 ani ai domniei sale, Vlad si-a dobandit renumele de domnitor extrem de crud, cruzime care si-o manifesta de exemplu batindu-le solilor palariile in cuie pe cap, tragind in teapa zeci de mii de oameni (dupa cruda si lenta metoda orientala cu tepe unse si rotunjite), fiind singele victimelor sale si se afirma ca si-ar fi omorit cel putin una dintre sotii sale si o metresa, si ar fi "eliminat" saracia arzind saracii. Intr-un document se relateaza chiar cum i-a obligat pe tigani la serviciul militar punindu-i sa aleaga intre lupta impotriva turcilor sau consumarea propriilor copii. Abia in anul 1998 s-a descoperit in St. Gallen in Elvetia un document vechi de mai bine de 500 de ani in care relateaza de asemenea despre obligarea la consumul de carne umana fripta...

In 1462 Vlad a fost printr-o intriga a comunitatii Sasesti detronat si pentru aproape 15 ani incarcerat la Budapesta in Cetatea Visegrad de pe malul Dunarii unde s-a convertit la religia Catolica pentru a se putea casatori cu o ruda a Regelui ungar si unde ar fi tras in teapa chiar si soareci si pasari.

In 1476 a fost din nou numit Voievod al Valahiei si a fost pentru ultima oara Bastion impotriva Turciei. In ultima noapte a anului 1476 Tepes a fost asasinat de turci prin lupta sau prin viclesug, fara spovedanie si sacramante. Capul sau a fost conservat in miere (Vlad zaharisit...) si trimis Sultanului iar corpul se presupune de a fi fost inmormintat la Manastirea Snagov in apropierea Bucurestiului dar cind in acest secol s-a deschis mormintul, acesta a fost fireste gol.